

Hrvatska pjesnikinja VESNA PARUN – DAMA ČASTI

Prva žena u hrvatskoj književnosti koja je živjela jedino za književnost

VESNA PARUN rođena je 10. travnja 1922. godine na otoku Zlarinu blizu Šibenika, gdje joj je otac radio kao općinski činovnik. On je često bio premještan i ostajao bez posla, a hranio je četvero djece zbog čega je život obitelji bio prilično težak. Zato je Vesna dio djetinjstva i mladosti provela kod tete i tetka u Splitu, u Biogradu na Moru i u Šibeniku.

Od tada je živjela uglavnom u Zagrebu i radila kao slobodni književnik. Vjerujući da se iz zdravstvenih razloga privremeno smješta u Stubičke Toplice, ona ostaje тамо živjeti. Ondje je još krajem 70-ih upoznala svoju najveću životnu učiteljicu, prosjakinju Magdicu. U Stubičkim Toplicama proslavila je zadnjih nekoliko rođendana i napisala nekoliko knjiga.

Otac Ante rodom je s otoka Prvića, a majka Antica sa Šoltice. Osnovnu školu je završila na Visu, a gimnaziju je poхађala u Šibeniku i Splitu gdje je godine 1940. maturirala.

Bila je odličan učenik i već se od 14. godine uzdržavala podučavanjem. U jesen 1940. upisala je studij romanistike na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Nakon početka rata bježi u Split ali se vraća u Zagreb godine 1942. Tada su živjeli u Sesvetama kod Zagreba gdje joj je otac radio u općini. Za Vesnu to su teška vremena. Brat joj je otišao u partizane i ubrzo poginuo. Ona je često obolijevala.

Poslije završetka rata nastavila je studij na Filozofskom fakultetu, gdje je upisala čistu filozofiju.

Godine je 1947. radila na pruzi Šamac – Sarajevo, te je oboljela od tifusa. U isto je vrijeme doživljavala krize zbog nesretne ljubavi koja je trajala devet godina, od 1938. Sve su to bili razlozi Vesninog prekida studija.

Od 1962. do 1967. godina boravila je u Bugarskoj gdje se udala, a zatim i razvela. Niz se nedaća nastavlja.

Zahvalnost

*Da sam umrla u djetinjstvu
Ne bih znala kuda vode
bijele stranputice
oko srca rasprostrte.
Da sam umrla
na tvojim rascvjetalim grudima
o ružo ljubavi
ružo putenosti
ne bih znala
kako prostor ohrabruje,
kako je beskrajno
privržena samoća.*

Samouči i „otpadništvo“ od sadašnje kulture izabrala je sama, ne žečeći se nikome klanjati.

Umrla je 25. listopada 2010. u Stubičkim Toplicama u 88. godini života.

Neizvjesna i nesigurna sudbina velike poetese u 80-im godinama života sigurno nam ne služi na čast.

Možda bismo odgovor na takvu nepravdu mogli pronaći u Vesninoj tvrdnji da se „u školi moglo naučiti mnogo, i u osnovnoj i, kasnije, u srednjoj, i o gramatici i o prirodopisu; manje o povijesti i o zvijezdama na nebnu, a o čovjeku i životu - gotovo ništa!“

Sve u svemu, po njenim vlastitim riječima, Vesna je provedala vrlo težak život, od djetinjstva nadalje. Okušala je više patnje i stradanja nego radosti.

Vesna Parun potpuno se predala književnom radu. Postala je prva žena u hrvatskoj književnosti koja živi isključivo od književnosti i za književnost. ■

Serdiki-Andrej Popov